

Per donar per acabada la unitat 1, heu de ser capaces i capaços de respondre'm aquests dubtes.

- 1) Ahir va venir a sopar a casa un matrimoni amic. Ell és francès. Va comentar que la seva llengua és més rica que el català. Em va preguntar quant sons tenim? En tindrè prou comptant les lletres de l'alfabet? Per què?

No puc recórrer a l'alfabet perquè ja sabem que una lletra pot representar més d'un so i un so pot ser representat per més d'una lletra. A més, depèn de la varietat dialectal en podem comptar més o menys. Així doncs, els haurem de comptar tenint en compte la classificació: sons **vocàlics** (els emetem deixant sortir l'aire dels pulmons) i sons **consonàntics** (obstaculitzem la sortida de l'aire a l'hora de pronunciar-los).

Sons vocàlics

Tònics [a] [ɛ] [e] [i] [ɔ] [o] [u]

Àtons [ə] [i] [u] (central)

Semiconsonàntics [j] [w]

Sons consonàntics

	Sords	sonors
Oclusives	[p] [t] [k]	[b] [d] [g]
Aproximants		[β] [δ] [ɣ] * unitat 3
Fricatives	[f] [s] [ʃ]	[v] [z] [ʒ]
Africades	[tʃ] [tʂ]	[dʒ] [dʒ]
Nasals		[m] [ɱ] [n] [ɲ] [ɳ]
Laterals		[l] [λ]
Vibrants		[r] [r]

- 2) Llegint diferents comentaris i missatges que us heu intercanviat, com puc saber quin és el gènere de *dubtes*, *espinacs*, *llegums o dent*. Per cert, va treballar una parella arquitecta –ostres, ho he escrit bé?--; però si Enric Miralles i Benedetta Tagliabue s'haguessin dedicat a la psiquiatria, què hauria posat en cadascuna de les seves targetes professionals?

Recordeu que en qüestió de gènere tenim algunes diferències amb el castellà. Fixeu-vos: **els dubtes**, **els espinacs**, **els llegums o la dent**.

Enric Miralles, psiquiatre i Benedetta Tagliabue, psiquiatra

- 3) Si no sé assignar la categoria gramatical a una paraula, i no tinc a mà el full de ruta, com ho puc saber? Quin recurs fareu servir?

Recordeu que si consulteu la paraula en el diccionari apareix la categoria gramatical abreujada.

- 4) I tornem amb el pesat de l'amic francès. Va dir que teníem molta sort que el nostre dialecte es protegís. A què es referia?

Hem de poder explicar què és llengua i què és dialecte. A més, també hem d'indicar quines són les varietats d'una llengua.